

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat

Leto XXXI.

Celovec, 9. listopada 1912.

Št. 45.

Govor posl. Grafenauerja. v državnem zboru dne 31. oktobra.

Drž. poslanec Grafenauer je dne 31. oktobra govoril v državnem zboru k proračunu in pri tej priložnosti zopet razkril počenjanje nemško-nacionalne večine v koroški Turčiji. Nasprotniki so bili na nekaterih neslavne čine že pripravljeni, kakor kažejo ne ravno kulturni medklici nemško-nacionalnih poslancev, katerim je pa poslanec Grafenauer kmalu zamašil usta. Posebno se je hotel odlikovati posl. Lučovnik iz Žihpolj, ki je očital posl. Grafenauerju, da laže, ko je ta odkrival zbornici nesramno postopanje nemških nacionalcev in vladnih organov na Koroškem. Toda lagal je z medklici le Lučovnik, ki ga je posl. Grafenauer tako blamiral, da je končno umolknil. Lučovnik je n. pr. z medklicem trdil, da je zaigrizeni nasprotnik Slovencev, okrajni glavvar pl. Rainer — Slovenec. Takih laži je zmožen pač samo renegat, narodni odpadnik, ki se pred volitvami ljudem sladka in se proglašava — Slovenca, na Dunaju pa potem igra vlogo hudega, toda hvala Bogu, nezmožnega nemško-nacionalnega poslanca. Ker je govor posl. Grafenauerja zelo obširen, bomo iz njega povzeli po stenografičnem zapisniku le vse najvažnejše.

V uvodu svojega govora opozarja posl. Grafenauer, da je zelo pomenljivo, da je dobil besedo on kot vojskovodja severovzhodnega krila južne armade pred praznikom Vseh svetnikov in pred odrešilnim dnevom vseh vernih duš, ter nadaljuje potem o proračunu: Gospod finančni minister je predložil proračun s prebitkom okroglih 270.000 K. Ta prebitok sicer ni bogve kako velik. Dvomim celo, da ga je v resnici sploh kaj, ker sem izkusil, da je pred kakimi štiri leti g. finančni minister v proračunu izračunil ravnotako prebitok v številkah, da pa že po 14. dneh ni bilo več tistega prebitka. Isti minister je 12. septembra 1911 sporočil v proračunskem odseku, da je narasel naš državni dolg zadnjih 10 let vsak dan za 1 milijon kron. L. 1911. je imela Avstrija 12.243 milijonov kron državnega dolga. Dovolite mi torej vprašanje: V kakšnem razmerju je pa sedaj izračunjeni prebitok z državnimi

dolgovi? To razmerje bi lahko izrazil v kratkih besedah: Takšno je, kakor je razmerje med bolho in drvarjevo uto. (Veselost.)

Finančni program in stranke večine.

Politične razmere v Avstriji so jetične in zato vsak gospodarsko misleč politik ni samo upravičen vprašati, ampak se mu vprašanje vsiljuje, kdaj da bo državni zbor odstranil te jetične razmere ali jih bo vsaj začel zdraviti. Že pred petimi leti je v zbornici in v odsekih krožila vest, da se bo avstrijska zbornica ojunačila in naredila finančni načrt, da bo vladi mogoče začeti odplačevati obrestne dolgove, ki jih moramo plačevati za velikanske dolgove. Preteklo je pet let, in danes nimamo ne velikega, ne malega finančnega načrta, naredilo se ni prav ničesar, kar bi bilo res v pravem pomenu besede prebivalstvu v blagor. V državnem zboru imamo velike stranke. Kaki taki ne pripadam. Predvsem pa bi bila dolžnost velikih strank, da bi začele z zdravljenjem državnih financ in vladi odprle take davčne vire, ki bi ne napravljali bolečin ljudstvu. Takih davčnih virov bi bilo v Avstriji precej, toda volje manjka, odpreti te vire, ker se zdi, da prav lepo število gospodov državnih poslancev pripada tistemu sloju ali je vsaj v službi takih ljudi, ki bi jim bila prava zabava, plačevati davke. Ljudje, ki ne vedo, kam s svojim premoženjem, so danes takorekoč davka prosti, dočim se revnejše prebivalstvo bori za vsakdanji kruh! To so razmere, ki jih odobrava na podlagi splošne volilne pravice izvoljena zbornica in jih pušča pri miru. Ljudstvo je imelo do te nove zbornice mnogo več zaupanja in je danes prevarano, brez moči in prepuščeno revščini. Pač je slišati v javnosti tupatam razprave o slabih razmerah državnih financ, toda te razprave na večino zbornice ne napravljajo menda nobene vtisa.

Govornik dokaže nato, kako slabe so avstrijske denarne razmere v primeri z ruskimi. »Illustriertes Wiener Extrablatt« je 14. sušca 1912 pod naslovom »bogata Rusija« natanko dokazal, da je imela ta država računski prebitok 232 milijonov rubljev. »Reichspost« z dne 23. vinotoka 1912 je poročala o prebitku 450 milijonov rubljev v

kovini v finančnem gospodarstvu ruske države. Pri nas v Avstriji mnogo govorijo o gospodarski politiki, delajo pa uničevalno politiko. Ta uničevalna politika se je v tostranski polovici zajedla v kri in meso visokih Nemcev, na oni strani pa v kri in meso najvišjih Mažarov. Politiko v državnem zboru do danes bi lahko opisal z besedami: »Pozlatujejo in molijo zlato tele, obrtništvo obremenjujejo do sušice hrbtnega mozga, plug pa so vrgli v ogenj.« To je gospodarska politika, ki jo uganjajo v državnem zboru.

Nemški nacionalci fabrikanti dolgov.

Zame kot za poslanca slovenskega naroda seveda pride v prvi vrsti vpoštev nemško-nacionalna stranka, ker imam ž njo največ opravkov in sem ji tudi v zadnjem deželnozborskem zasedanju očital, zakaj — ker je vodilna stranka v državnem zboru — ne stori tega, kar zahtevata ljudstvo in dežela in kar potrebuje za svoj obstanek. S sodelovanjem in pod patronanco nemško-nacionalne stranke se pa v državnem zboru in tudi v naši deželi ni ničesar zgodilo. Izborni talent imajo ti ljudje le za napravljavanje dolgov. Gospodarski razum moram pa tej stranki odločno odrekati. Skrajni čas bi bil, da izgine ta stranka, ker prej ne pridemo do rednih razmer ne v državi, ne v deželi.

Pred očmi imam dve deželi: Hrvaško in Koroško. Vprašali boste morda: Zakaj ravno ti dve? Koroška je od Hrvatske vendar zelo oddaljena. Nimam v mislih dežel kot takih, ampak razmere v teh dveh deželah so si zelo podobne.

Avstrijski diplomati — slepci.

Na Hrvaškem imajo svetovnoznanega moža. Ime mu je Cuvaj. Dejanja tega visokega komisarja so takšna, da napolnjujejo ves svet z začudenjem in nas Slovane z ogorčenjem. Ne čudim se sicer slepoti avstrijske diplomacije, ker ta nikdar ni imela oči, ali pa jih je imela, če jih je odprla, zadaj. Jasen dokaz za to so dogodki na Balkanu. Mali knezi so že pred leti vedeli, kaj jim je storiti; veliki gospodje, naši gospodje poslaniki in državni zastopniki zunaj države, so bili brez pomoči, slepi in so si pisarili note (uradna pisma državnih raznih držav). Note so

Podlistek.

Trikrat Bog pomaga.

Napisal Avgust Šenoa.

Poslovenil Š. K.

(Dalje.)

»Da, v resnici imate. Usoda ali da rečem, protekcija me je vrgla sem. Ne kesam se tega. Ljudstvo ni tukaj še uglajeno, — oprostite, ali je resnica — in ravno tukaj more tujec napraviti boljšo karijero nego domačin, ki niso spretni v važnih poslih. Brez dvoma se bode sedanja vlada ukoreninila tako trdno tukaj, in jaz hočem ostati tukaj. Da pa je človek zadovoljen, mu je potrebna hiša, ali drugače povedano, mora se oženiti. Nadejam se, da vam bode ljubo, ako vam povem, da sem pri tem posebno gledal na vašo hišo —.«

Na to izpoved se je pričel gospod pod-

župan nervozno premikati na stolu, kakor da se nekaj v njem kuha.

»Na kratko vam hočem povedati, spoštovani gospod; prosim za roko ene vaših hčerk.«

»Moj dragi, gospod Sperber!« odvrne lakonično Breberič, »ljubo mi je, da vam uga-ja tukaj na hrvaških tleh, kakor vi sami pravite. Sicer se pa bode te prepričali, ako bode te še dalje bivali tukaj, o eni lastnosti Hrvatov, in ta pravi: »Kar jim je na srcu, to jim je tudi na jeziku.« To je bilo vedno moje načelo, in radi tega vam odgovarjam. Dandanes se hočejo ljudje bolj ženiti po denarjih, a hvala Bogu, še ni izginila iz Hrvaške stara šega, da se ljudje še po srcu ženijo. Na Turškem, hvala Bogu, še nismo, zato tudi ne moremo vzeti dve ženi; radi tega se mi zdi zelo čudna vaša prošnja; vi hočete to ali ono, in tako se vendar ne dela sreča za življenje. Čast in poštenje vam in vaši karijeri, kakor ne poznam jaz vas, tako tudi vi ne poznate moje dece; nikdar ne bodem silil ktere vzeti onega, ki ga ne ljubi.

K temu ste vi še bogat gospod, a mi ubožni; vi potrebujete fino izobraženo ženo, ali moji hčerki nista prav nič izobraženi, pač pa sti dobri gospodinji; fini salonski dami nista. Ne zamerite mi, rajši ju dam znanemu Hrvatcu nego tujcu, ker vsaka ptica leti k svoji jati; in k temu sem že obljubil Tino mlademu odvetniku Jablaniču iz Krapine, a Nino Griviču, trgovcu v Petrinji. Oprostite mi, žal mi je, ali je že tako.«

Te nepričakovane strele so zaprle tirolskemu svatu sopo, da je odhajajoč komaj izpregovoril: O! prosim! — jaz — sem — sluga pokoran!«

In odšel je ves poparjen.

Gospoda Sperberja je nemilo zadel dekret, ki mu ga je bivši podžupan in neusojeni tast tako lakonično prebral, hvalil je, čeprav je bil silno razdražen, Boga, da pri tem nesrečnem poskusu ni bilo nobenih prič, skočil je hitro na svoj voz, da ga ni nihče zapazil.

Tudi sedaj se je »tirolski svat« hudo prevaril.

Do žrebanja velike loterije „Slovenske Straže“ samo še nekaj dni! Žrebanje že 18. novembra. Hitite z nakupovanjem in naročanjem srečk! Vrednost vseh dobitkov 20.000 kron. Srečka samo 1 krono.

pisali veliki gospodje, depeše (uradna pisma državnikov, v katerih se kaj zapoveduje) pa delijo majhni! Glasbenik Mozart gotovo ni bil diplomat, toda njegove note so mnogo boljše kakor note naše diplomacije, imajo še danes svojo veljavo in še veliko po celem svetu, dočim na note naših diplomatov menda že žvižga ves svet. Jaz za svojo osebo vsaj sem izgubil vsak respekt pred to čečkarijo. Dejanja dokazujejo, ne kar je pisano je postava, ampak dejanje je zakon! Gospodje knezi na vzhodu, ki so jih imenovali palčke, katerim pa nihče ne more odrekati simpatij, so ves svet presenetili, kljub vplivni in mogočni, pa speči diplomaciji cele Evrope. In izvzeta ni nobena država!

Hrvaška Macedonija.

S Hrvaško, ki je zelo blizu rodov naših slovanskih bratov, ki se danes vojskujejo, s to deželo ravna Avstrija, oziroma Ogrska nič boljše kakor Turčija z Macedonijo. Ne vidim prav nobenega razločka. Živimo v krščansko-katoliški državi, toda z manjšinami ali z narodi, ki niso pogodu visoki diplomaciji, se ravna slabše kakor po turško. (Medklici: Prav res!) Potem se še drznejo trditi, da je na Hrvaškem vse dobro, vse mirno in da ni treba ne izpremembe v osehah ne v sistemu, da ljudstvo ničesar ne zahteva.

Seveda ljudstvo ničesar ne zahteva; ker če se zbere na shodu, se shod razpusti, ker tega ne mara Cuvaj. Ta stari feldvebel hoče namreč narediti Hrvate za sužnje, hoče jih tako stiskati, da bi se jim še slabše godilo, kakor Macedoncem na Turškem.

Če so nam dale te male balkanske države tako krasno spričevalo o junaštvu, hrabrosti, požrtvovalnosti in ljubezni do svoje domovine, potem bi morali vendar gledati, da se obrnejo na boljše vendar tudi razmere v avstrijski Macedoniji. Stvar se vrši tako lepo komodno; seveda se niti najmanje ne sme dotakniti interesov nemškega naroda v Avstriji; ker Slovani so vendar samo zato tu, da plačujejo davke, postanejo vojaki in da brezpogojno ubogajo postavu. Zato smo tu! Toda če zahtevamo svojo najskromnejšo pravico, se reče: Panslavizem, to je panslavist, tega je treba zapreti ali vsaj preganjati, in Cuvaj dela vendar tako! Poglejte ječe na Hrvaškem, če niso prenapolnjene z ljudmi, ki niso ničesar drugega zagrešili, kakor da so zahtevali svojo pravico. In to naj se trpi v civilizirani državi, kakor je Avstrija, v moderni državi, kakršna je Avstrija, v ustavni državi, kakršna hoče biti Avstrija? Gospoda moja Opozarjam Vas, kakor tudi visoko vlado, da odpre oči! Mi smo tega večnega stiskanja in tega večnega zaničevanja siti! (Klici: Tako je!) Ne maramo biti več hlapci v svoji hiši; v svoji hiši smo mi gospodje! (Dalje sledi.)

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Tina in Mina nista gledali vrana, ki ga je ujel deček, temveč sta prisluškovali pri vratih, ko se je gospod Breberič lepo zahvalil na tustu.

Začetkoma sta komaj pridrževali smeh, toda nista se mogli vzdržati krohota, stekli sti po stopnicah in ha, ha, hi hi, se je razlegal iz vrta naokoli.

»Na zdravje, Tinčica! Tirolski svat je prišel po te! Ha, ha, ha!«

»Ali ni hotela tebe ugrizniti ta rudečkasta stenica, hi, hi, hi!«

»Imela bi klopotec, ki ga bi postavila v vinograd! Tinčica!«

»Vsak dan bi mu spekla vrabca za pepečenko, Minčica!«

»Jaz pa nezabeljene žgance.«

»Klanjam se, milostiva Sperberjeva.«

»Klanjam se, plemenita Pfenigova.«

»Ha, ha, ha!«

»Hi, hi, hi!«

Tako sta se druga drugi smejali — in zagledali sta Sperberja na vozu.

Od smeha sta se vražji deklici komaj držali na nogah.

Sperber se ni ozrl ne na levo ne na desno, temveč dirjal je, toda dobro je moral slišati, ko je za njim zaklicala Tina izza grma:

Vojna na Balkanu.

Krščanski narodi na Balkanu, ki so zagrabili za orožje, da osvobodijo svoje rodne brate turškega suženjstva, hitijo od zmage do zmage. Vesoljni krščanski svet se veseli ž njimi; le Nemci po pretežni večini delajo izjemo. Zakaj? Turški častnik se je pred nekaj dnevi izrazil: Avstro-Ogrska (to je nemška vlada v Avstriji) ima iste interese kakor Turki, to je zatiranje Jugoslovancev! — Čudne besede, čuden slučaj! In vendar razkriva bridko resnico. Turčija je zatirala krščanske slovanske prebivalce v svoji državi, Avstrija, katoliška država, je delala ravnatako. Kristjani na Turškem se borijo za versko in narodno svobodo, velik del »krščanskih« Nemcev pa je poparjen vsled zmag krščanskega orožja nad mohamedanskim, ker so krščanski zmagovalci Jugoslovanci, po rodu in jeziku naši bratje. Torej raje moč krvoločnega Turka, kakor svoboda krščanskih jugoslovanskih narodov, raje nepopisno mučenje kristjanov na Turškem, kakor utrjenje kraljestva krščanskih jugoslovanskih narodov. To govori mnogo, to govori o brezmejnem sovraštvu tistega dela nemških sosedov, ki je v večni borbi s Slovenci. Toda nič ne pomaga. Krščanska jugoslovanska raja vstaja k svobodnemu življenju, slavi svoje vstajenje. Zmagoslavni pohod Bolgarov proti Carigradu, turški prestolnici, ne budi samo v Belgradu in Jugoslovanih sploh, ampak v srcu vsakega poštenega kristjana vesela čustva, občutke svojega navdušenja. Kmalu bodo Bolgari, Srbi, Črnogorci in Grki narekovali Turkom mir v Carigradu samem.

Po krvavi bitki pri Lüle Burgasu so Bolgari kljub temu, da so bili v bitki 80 ur, takoj začeli s preganjanjem umikajoče se turške armade in so prodirali s tako naglico, da so zadnje turške bataljone, ki so jim zavirali beg sprednji umikajoči se turški bataljoni, prisilili v boj pri Corliju; Turki so bili z velikanskimi izgubami poraženi. Bolgari prodirajo proti Čataldži v dveh armadah. Čataldža je venec turških utrdb, ki branijo sovražniku dohod do Carigrada in leži med dvema jezeroma; ima torej za brambo zelo ugodno lego. Utrdbe so pa baje zastarele. Bolgari imajo izbornen načrt: Slediti Turkom tako naglo, da bi udrli za petami umikajočim se turškim četam v trdnjavo. Turki ne bi imeli časa rabiti topove, ampak bi prišlo pred vsem do hudega bajonetnega boja, o katerem se je neki ranjeni turški častnik izrazil proti poročevalcu »Reichsposte«: Bajonetni naskok Bolgarov je tako strašen, da je nevzdržljiv.

Srbsko prodiranje.

Ker so Srbi turško glavno armado pod poveljstvom Zekki-paše popolnoma porazili in Turkom skoro vse topove zaplenili in se je turška armada na begu razdelila v dva dela, se Srbom Zekkijeve armade ni treba več bati. En del Turkov je bežal proti Bitolju (Monastir), drugi od Velesa južno proti Solunu in jugovzhodno proti Seresu. Zato je srbsko-bolgarska armada pod po-

veljstvom generala Stepanoviča, ki je prodirala iz Bolgarije od Kjustendila na Turško čez Egri Palanko, odšla na bolgarsko-turško bojišče in že oblega Odrin. Na ta način je postal del bolgarske oblegajoče armade pred Odrinom prost in se je takoj podal k glavni armadi proti Čataldži. Čataldža je od Carigrada oddaljena približno 50 kilometrov. Srbi prodirajo naprej na štirih linijah: Glavna armada od Velesovega proti Solunu, ki je zasedla že Gjergelu in je njena konjenica že v stiku z grško, ki prodira od juga, od Janice pri vzhodu. Drug del glavne armade prodira proti Bitolju, je zavzel Prilep in se nahaja menda že v bližini Bitolja. Generala Jankoviča armada gre od Prizrena južno proti Dibri in zahodno proti luki Sv. Janeza. Črnogorska Vukovičeva armada in Živkovičeva sta se združili v Peču, ki ga je zavzel Vukotič. Najbrže bosta potem skupno korakali po potrebi ali pred Skader ali južno proti Dibri, kjer se koncentrira del turške armade.

Črnogorci pred Skadrom.

Črnogorci še vedno oblegajo trdnjavo Taraboš in Skader, kjer je kakih 15.000 turških vojakov in najmanj toliko mohamedanskih Albancev. Reka Bojana je vsled deževja silno narasla in povodenj onemogočuje večje črnogorske uspehe. Obleganje napreduje zelo počasi, ker Črnogorci ne poznajo natančneje trdnjave, ker pred vojno niso marali vohuniti, kakor delajo vse druge države. Trdnjava je vrh tega zelo dobro utrjena ter ima velike topove, dočim Črnogorcem manjka velikih oblegovalnih topov; zato so se, kakor poročajo iz Belgrada, obrnili na Srbijo, da jim pošlje oblegovalne topove. Prodiranje Grkov je razmeroma počasno. Pri Janici so Turke dobro naklestili. 20.000 Turkov so pognali v beg in zaplenili 14 topov. Tudi Preveza, obmorska trdnjava na zapadu, je padla v grške roke. Tretja armada prodira proti Bitolju, da se tam združi s Srbi. Zasedla je že Banico, zadela pa na močne turške voje in se vsled tega umaknila v utrjene pozicije, da dobi ojačenja. V naslednjem nekateri posamezni podatki z bojnih polj:

Strašne podrobnosti o begu turške armade pri Lüle Burgasu.

Posebni poročevalec »Grazer Volksbl.« je 31. m. m. brzojavil svojemu listu iz Sofije: Celo mesto živi pod vtisom zmage pri Lüle Burgasu. Ne more se dvomiti, da je turška armada strašno poražena. Zdaj tudi stroga bolgarska cenzura dovoljuje poročati podrobnosti: Turško armado je prešinil strašen strah, ko so jo Bolgari vrgli. Discipline ni bilo nobene več. Zaman so se z revolverji in s sabljami vrgli turški častniki proti svojim vojakom, ki jih pa niso več ubogali, marveč so nastavili proti njim bajonete in pomandrali vsakega, ki jih je na begu oviral. Ko so se turške množice ustavile, se je turški vojak boril s tovarišem, da je hitreje bežal. Veliko Turkov je padlo po orožju svojih tovarišev. Cesta v Čataldžo, po kateri so Turki bežali, je posejana z

zažge, sedaj pozdravi tega ali onega. Z vsakim je prijazna, za vsakogar ima lepo besedo.

Veselo, ljudje, veselo! Trgatev je!

Dve leti po možitvi svojih hčera je zbral gospod Breberič svoje znanke v vinogradu. Bilo je starih in mladih, in žensk vsake starosti. Stari župnik Piljarič z debelim nosom, stara gospa Nedičeva z rudečo bradavico in s črnim zastarelim pokrivalom, tam je bil mladi posestnik Prpošič z angleškim spleenom, sorodniki, zeti, botri, otroci — in kdo ve še kdo.

Trebuh gospoda Breberiča je bil danes v veliki nevarnosti, ker klanjal se je na desno, sedaj na levo, in to je velika muka za trebuh, če je precej nad navadno mero zrejen.

»Ha, sluga sem, gospod župnik! Zelo mi je drago! Dajte mi klobuk! Mina, nesi gori! Lep dan! A vi, gospod Prpošič, zelo mi je ljubo! Kako je z vašim lovom, koliko srn ste pogodili? No — kaj sem rekel gospa Nedičeva, komu so to leto boljše obrodile breskve? A? S poti, otroci! S poti! In ti, brate podžupan, ti se nisi ravno požuril! Ne vem, ako bode še zate kak prostor! Ponižno se obrnite do Jele! Toda letošnje vino, gospoda! ne more biti boljše! Krasna kapljica!«

»Z Bogom, srce iz krompirja!«

A Mina je prepevala, da se je razlegalo po vsem gozdu: »Čuk se je oženil!«

Kmalu nato je bil Brezovac poln svatov. Tina in Mina, obedve sta se na en dan omožili.

Juro je streljal iz možnarja, da se je čulo v vas in do davkarije.

»Naj čuje gospod tirolski »fronkar«, da se v Brezovcu obhaja poroka!« je pristavil, kadar je ustrelil.

Sperber si je od jeze pulil rudeče lase. Žalostna ti majka, tirolski svat!

III.

Trgatev je tu! To ti je veselja v vinskih goricah. Po vinogradih se vidijo beli trganci, polagujoč odtrgano bujno grozdje v brente in prepevajoč vesele pesmi; možnarji pokajo, da se zemlja trese; janc se vrta na ražnju, kostanj poka v žrjavici; pod brajdo zvone srebrnoglasne čaše, tu se veseli stara gospoda, mladina stoji še plaha okoli, a deklice so se zbrale v kolo, da z ostrim očesom pregledajo vso gospodo; deca se igra slepo miš; gospodar nataka v pivnici celo baterijo namiznih steklenic, domačinka teka iz sobe v sobo; sedaj gleda na srebrnino, sedaj zopet pogleda v peč, da se ji kolač ne

orožjem in z opravo, ki so jo Turki proč pometal. Bolgari so takoj, ko so turške postojanke osvojili, pričeli poraženo turško armado z vso silo poditi z rezervami, ki so bile že hudo utrujene, kavalerija je pa z vso silo na bežečo turško armado pritisnila. Turki niso bili več sposobni braniti se. Pometali so orožje proč, ni bilo mogoče vzdržati reda in vsa turška armada je podobna zmešani čredi. Zdi se, da je nemogoče urediti za odpor zmešano turško armado, ki je izstradana in ne pozna nobene discipline več. Če bolgarska armada takoj ne udari na Carigrad, se mora upoštevati, da je bolgarska armada do skrajnosti utrujena. Bolgarska armada je pred bitko ob najslabšem vremenu z vso silo marširala brez počitka, da je mogla obiti turško armado, nakar se je pričela bitka, ki je trajala 80 ur. Tudi Bolgari so imeli velikanske izgube, ki se pa s turškimi izgubami niti primerjati ne morejo.

Grozovitosti Turkov.

Sofija, 2. nov. Oficijozni »Mir« poroča, da so Turki v Demirkissarju zaprli v vojašnico 200 Bolgarov in jo zažgali, da so vsi Bolgari zgoreli. V dolini Strume so Turki kmete privezali na drevesa in ograje ter jih poklali.

Atene, 2. nov. Turki so v Epiru zažgali 20 vasi, ki se imenoma navajajo. Masakrirali so može, žene, starčke in otroke ter žene onečaščali.

Sofija, 2. nov. Pri Odrinu je nek turški častnik, ki je padel, ustrelil v prsa dr. Aginova, ki mu je prihitel na pomoč.

Srbi v Prizrenu.

Belgrad, 4. nov. Iz Skoplja javljajo, da je srbska armada naletela pred Prizrenom na ljut odpor Turkov, ki so se organizirali skupno z ondotnimi Arnavti. Bitka je trajala do večera, ko so Srbi dobili ojačenja. Turki so se poraženi umaknili in srbski voji so zasedli mesto, navdušeno pozdravljeni od naroda. Arnavti so se večinoma vdali ter izročili orožje.

Skriti turški častniki v Skoplju.

Belgrad, 4. novembra. V Skoplju so našli in vjeli Srbi kakih 60 turških častnikov, ki so se bili skrili. Turški častniki so se na poziv, da naj se vdajo, sicer pridejo pred vojno sodišče, vdali. Pri tem se vjeli tudi več nemških častnikov.

Bolgarsko prodiranje proti Čataldži.

Sofija, 4. nov. Bolgarske čete prodirajo v zmagovitem pohodu proti Čataldži. Bolgari bombardirajo z veliko intenzivnostjo Odrin. Turški topovi le slabo odgovarjajo. Nadejati se je, da Odrin pade že v najkrajšem času.

Bolgarske izgube.

Sofija, 4. nov. Po dosedanjih sporočilih so imeli Bolgari v zadnjih bojih zelo velike izgube. V Sofiji sami leži nad 10.000 ranjenih, 1500 ranjencev je v oskrbi avstrijskega »Rdečega križa«. Število ranjencev računajo na več nego 20.000. Od teh je bilo ranje-

nih pri Lozengradu 7000. Ena tretjina vseh ranjencev je težko ranjena. V vojnem ministertvu izdelujejo sedaj listo mrtvih. Najbrže bo število prekoračilo 4000. To veliko število se da razlagati iz tega, ker so Bolgari dosegli svoje velikanske uspehe večinoma z bajonetnimi naskoki. Od 1. in 6. pešpolka, ki imata svojo garnizijo v Sofiji in štejeta skupaj 7200 mož, je ostalo samo še 700 mož. Mnogo sofijskih rodbin plaka za svojimi sinovi in očeti.

Podrobnosti o porazu pri Lüle Burgasu.

»Daily Chronicle« poroča o porazu pri Lüle Burgasu sledeče podrobnosti: Štiri zbori armade Abdullah-paše so decimirani. Padlo je 40.000 Turkov, kar se tudi s turške strani priznava. Abdullah-paša sam je le s težavo ušel smrti ali vjetništvu. Pol njegove artiljerije je v bolgarskih rokah. V Corlu se je umaknil le del turške armade, a so ga Bolgari s topovi pokosili kakor travo. Turška artiljerija je za nič in je morala kmašu utihniti. V Lüle Burgasu so se Bolgarom ustavili le vojaki 4. zbor, čeprav že dva dni niso dobili hrane. Padli so kot junaki vsi do zadnjega. Na železniški progi 6 km stran od Lüle Burgasa se je Bolgarom ustavila divizija turške konjenice. Bolgari so na lüleburgaški mošaji dvignili bolgarsko zastavo, nato pa vsi planili proti Turkom. Toda Lüle Burgas leži v kotlu in Turki so namerili na Bolgare topove z višine. Bolgari so omagali. Turška konjenica zakriči: Allah il Allah! in seka po Bolgarih ter jih mnogo pobije. Toda prišli so do bolgarske artiljerije, ki je vso lepo in sijajno turško konjenico požela na tla. Bolgari so se zopet zbrali in Turke preganjali. Abdullah-paša se je do srede zvečer ustavljal z vso silo, toda Turki niso bili več za daljni odpor sposobni. Bili so prelačni, njihova artiljerija v slabih legah in brez municije. Abdullah-paša je moral brez plašča in pokrivala sam zbežati. Nato se je Turkov, ki se brez vodstva ne umejo nič braniti, polastila taka panika, da so celo ranjenci bežali. Sicer pa Turki tudi niso imeli sanitete.

Djakovo padlo.

Cetinje, 7. nov. Črnogorske čete generala Vukotiča, podpirane od Srbov, so z napadom zavzele Djakovo. Kralj Nikolaj je Vukotiču čestital.

Bitolj se je tudi že udal?

Belgrad, 7. nov. »Tribuna« poroča: Utrjeni kraj Bitolj, zadnja postojanka turške armade na zapadu, se je udal 6. t. m. ob dveh popoldne. Oficijozno se to še ni sporočilo, toda naša informacija je eksaktna.

Pogajanja za predajo Soluna.

Solun, 7. nov. Poraz, katerega je prizadjal Turkom pred Solunom grški prestolonaslednik Konstantin, je bil uničevalen. Grki stoje 10 km pred Solunom s 50.000 vojaki. Pogajanja za predajo se z guvernerjem nadaljujejo in se predaja pričakuje v ponedel-

jek. Prestolonaslednik Konstantin bi mesto rad obvaroval škode in krvoprelitja.

Pred Solunom.

Atene, 7. nov. Grška armada je Vardar že prekoračila in je Solun docela obkolila. Govori se, da se je poveljnik Soluna Mandar-paša sam usmrtil. Grška vlada je poslala proti Solunu razkuževalnega materijala, ker so v Solunu razširjene koze.

Turška armada tudi pri Čataldži poražena. — Sultan zbežal v Skutari? — Bulgari stoje v San Štefanu. — Velika panika v Carigradu.

Kolin, 7. nov. »Köln. Ztg.« poroča iz Sofije: Dvednevna bitka pri Čataldži je odločena. Boj je bil ljut. Moč zadnje turške armade je do kraja zlomljena. Bolgarska armada je vrgla turško iz Čataldže. Bolgari so osvojili med drugim nebroj zastav.

Konstanca, 7. nov. Po semkaj došlih vesteh stoje Bolgari že pred San Stefanom. Turški sultan in vlada sta baje že v Skutari na azijska tla pobegnili. V Carigradu vlada velika panika. Ljudje vsako uro pričakujejo bolgarske armade, a še bolj se boje razbitih turških tolpa, ki drve iz Čataldže od Bolgarov preganjani, proti mestu. Od Kurdov, ki hodijo po mestu, se pričakuje najhujšega. Po ulicah se že vrše poboji. Vse je polno ranjencev.

Sofija, 7. nov. Tako Viza kakor Rodosta sta od Bolgarov zasedena. Ob obali Marmarskega morja vihrajo bolgarske zastave.

Pariz, 7. nov. Zopet se razširjajo vesti, da so Nazim-pašo vjeli Bolgari ali da so ga turški vojaki sami ustrelili.

XXII. letni občni zbor

»Katoliško političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem«

se vrši

v četrtek, dne 28. novembra 1912
točno ob 11. uri dopoldne

v veliki dvorani hotela Trabesinger
v Celovcu.

S p o r e d :

1. Poročilo predsedstva.
2. Poročilo starega odbora.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

O d b o r.

Dnevne novice in dopisi.

Šolske vesti. Deželni šolski svet koroški je v seji dne 25. oktobra sklenil: Imenovani so za podučitelje: učiteljski kandidati oziroma suplenti: Janez Bračič za Šmarjeto v R.; Jernej Čebul za Vogrče; Karol Duellier za

Tako je približno govoril gospod Breberič, in pri tem mahal z rokami, z nogami in glavo.

Ni dolgo trajalo, in izginila je iz družbe ona rezerviranost, ki je vladala v začetku. Vesele govorjenje in hihitanje deklet se je razlegalo po vinogradu, in čez pol ure so bili vsi gosti že stari znanci.

Gospod Prpošič je zbiral svojo kratko pamet, da bi postal duhovit in zabaven, in sipal je iskre svojega bistroumja na dekliski svet, in pri vsaki dobro pogodeni prozi si je zadovoljno zasukal brke. In vesela mladina se mu je posmehovala in na skrivaj muzala in se drezala s komolci; ne mislim, da jih je do tega privedla bistroumnost gospoda Prpošiča, temveč njegovo cincanje. Mladi gospi Tina in Mina sta pustili gospoda Prpošiča na cedilu, da ga je vsa dobra volja minula; zapustil je mladi svet in pričel dvoriti gospe Nedičevi z veliko bradavico na nosu. Pogostna usoda mladih nespretnožev!

Stara gospoda je pod brajdo pri kupici vina reševala in kovala svetovno usodo.

Gospod župnik Piljarič je pričel z odkritim silogizmom dokazovati, kaj misli Napoleon, in se je tako zaletel, da je začel po posnemanju Napoleona po svoje prikrajati evropsko karto; gospod podžupan mu je rad ugovarjal in je radi tega kombiniral

tako oporo proti župniku in tako živo, da je človek nehote pomislil: tu sedita dva, ki bodeta dala svetu čisto drugo obliko; jezik je njima tekkel prav od srca, ker srce se je hotelo nasiti v tem pustem času s politiko, kakor suho grlo, kadar pride do zlatega vinca.

Veselo zabavo mladine in polemiziranje je prekinil prihod dveh novih gostov, ki sta se pojavila takoj v sredi vesele družbe.

Bila je to gospa približno štiridesetih let in s svojo hčerko. Mati je bila visoko rastla, tanka, bledega lica, modrih oči in plavih las, oblečena v črno svilen obleko. Obraz njen je bil fin, vedenje plemenito, gospa je bila mirna, toda iz motnih oči, iz potez na obrazu si mogel videti, da ji teži dušo neka tajna žalost. Nasprotno ni bila hčerka prav nič podobna materi. Bilo je dvanajst let staro dekle, vesela, jedra, gibka, razposajena kakor živo srebro; črni lasje so ji padali po ramenih kakor črne kače, ali temne oči so se ji svetile v čudnem žaru, podobnem meteoru, ki pada v temni poletni noči.

Gospa Breberičeva je predstavila novo-došli družstvu: »Gospa Angela Beličeva, žena pokojnega mojega brata, kapitana Beliča, in njena hčerka Zlata!«

Dočim se je gospa Beličeva poklonila družbi mirno, dostojanstveno, se je Zlata

koketno; preje vse živo in veselo društvo je pozdravilo na pozdrav lepe gospe s posebnim spoštovanjem in obzirom, kakor da je bila vsem znana njena žalost.

Bila je tudi poznana v vsej okolici kot žena vsega spoštovanja vredna, ravno tako tudi kot mati in gospodinja. Mož je bil stotnik v nekem hrvaškem polku; ljubila ga je iz vsega srca. Sreča teh dveh ljubečih src ni trajala dolgo.

Prišlo je leto 1848.; naši domači vojaki so preivali kri na laških ravninah; a kapitan Belič, ki je srečno izšel iz mnogih bojev, je našel junaško smrt pri naskoku na železniški most v Benetkah. Lagune so postale grob hrvaškega junaka.

Od tiste dobe je nastala tuga v srcu mlade stotnice, ki je živela na svojem posestvu, dve uri od Brezovce, in vso skrb in misli je posvetila samo vzgoji svojega Milana in edinke Zlatke.

Zlatka, živahna kakor vsi otroci, posebno deklice v teh letih; bila je od narave bistrega duha in je takoj vse razumela, kar ji je rekla mati, zelo naobražena ženska, ki je vedela voditi mlado ognjeno dušo in jo tako krotiti, da ji je že zgodaj vcepila v dušo plemenitost in dovezetnost za vse, kar je lepo in dobro.

(Dalje sledi.)

Lipo pri Vrbi; Reginald Flick za Bilčovs; Janez Grünwald za Malviče; Herman Ibounig za Čajnce; Franc Joachim za Vrata; Ernst Kaiser za Rožek; Alojz Lepuschitz za Ukve; Janez Oberweger za Rudo; Franc Pi-bater za Vovbre; za podučiteljici ste imenovani: Olga Pečnik za Globasnico in Ana Stuck za Zg. Libuč. — Premeščeni so: Učitelji Janez Pusch iz Bistrice na Zili v Koko-vo, Gustav Reiter iz Št. Jurja na Zili v Št. Juri; ob Rennwegu; Hugo Schwanda iz Bilčovsa v Bistrice v R.; učiteljice Mara Mikuluš iz Št. Boštjana v Št. Jakob v R.; podučitelj Rok Bauer iz Vogrč v Črneče obenem kot šolski vodja; Herman Fürpaß iz Meiseldinga v Grabštanj, Roman Hütter iz Št. Vida v Št. Janž na Mostiču; Ferdo Janah iz Glinj v Št. Peter na Vašinjah; Franc Kogelnik iz Sel v Prevalje v službovanje pri Fari; Franc Krištof iz Vrat v Loče; Henrik Kury iz Malte v Srednje Trušnje; Janez Miheu iz Prevalj v Črno v službovanje Podpeco; Ožbe Mero iz Sp. Libuč v Sele; Pavel Pacher iz Rangersdorfa v Št. Jurij na Zili; podučiteljici Frančiška Kropivnik iz Gorič na Brdo in Ida Pečnik iz Globasnice v Šmihel nad Pliberkom. Deželni šolski svet je vzel na znanje ministerialni odlok glede pravice javnosti za mestni dekliski licej v Celovcu, poročilo o šolskem vodnjaku na Radišah ter je dovolil tečaj (kurze) za francoščino, laščino in stenografijo na dekliski meščanski šoli v Beljaku in za slovenščino in stenografijo na meščanskih šolah v Velikovcu.

Vojaška imenovanja. Major pri huzarskem polku 6, Karol knez Fugger, je imenovan za podpolkovnika in je obenem premeščen nazaj v Celovec. Major Arnold baron Hammerstein, huz. p. št. 6, je imenovan za podpolkovnika. Pri 17. pešpolku v Celovcu so se izvršile sledeče izpremembe: Polkovnik Avgust Glantschnig je s 1. listopadom vpokojen in pri tej priložnosti odlikovan z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda. Polkovnik Adolf baron pl. Stillfried in Ratheniz je imenovan za poveljnika pri svojem polku. Imenovani so: Stotnik Edvard Kautzner za majorja; stotnik v p. Peter Ceranič, častnik pri skladišču polka, za majorja; nadporočnik Konstantin vitez Latterer pl. Lintenburg za stotnika, poročnik Janez Hoffmann za nadporočnika; Rudolf Stolla za poročnika; namestnik računskega vodje Ivan Sattler, dragonskega polka št. 5, z istočasnim premeščenjem k 17. pešpolku, za poročnika računskega-vodjo. Nadporočnik Anton Lukanc pl. Savenburg je s 1. novembrom prideljen generalnemu štabu.

Odlikovanje. Nj. Veličanstvo cesar je podelil predsedniku kranjske kmetijske družbe, državnemu poslancu g. Fr. Povšetu komturni križec Fran-Josipovega reda.

III. slovenski protialkoholni kongres je preložen s 17. novembra na 29. in 30. decem-ber. Vzrok je ta, ker sedaj vojska vso pozornost in zanimanje nase obrača. Tudi je odšel dr. Krajec, ki je imel na kongresu predavati, v Belgrad na pomoč. Do takrat je upanje, da se povrne in nam morda vé povedati kaj zanimivega iz Srbije, kjer je protialkoholno gibanje močno razvito. Kongres je tudi zato preložen na božične počitnice, da se ga bodo lažje udeležili tudi učitelji in katehetje, za katere bodo v ponedeljek 30. decembra posebna predavanja.

Slov. kat. akad. tehn. društvo »Danica« si je izvolilo na rednem občnem zboru 28. oktobra 1912 sledeči odbor: Predsednik: Fr. Maršič. iur.; podpredsednik: Janez Jenšterle, med.; tajnik: Franc Koblar, phil.; blagajnik: Gabriel Majcen, tehn.; I. knjižničar: Franc Mlinar, iur.; II. knjižničar: Adolf Ivančič, phil.; zapisnikar: Franc Kapus,

phil.; gospodar: Ciril Mrak, iur.; arhivar: Ivan Žgur, vet.

Nemška krščanska pravičnost. Vsako leto ob novem letu vsiljujejo slovenski duhovščini dunajski list »Sonntagslocke für die christliche Welt«. Res je tudi več slovenskih duhovnikov na list naročenih. Te opozarjamo na št. 49, v kateri je ta čedni list pokazal svojo nemško krščanstvo v kaj čudni luči. Št. 4 piše o slovensko-hrvatskem shodu v Ljubljani med drugim: »Es wurde wieder gegen die »unerhörte Bedrückung des slowenischen Volkes« in Österreich — worin diese besteht, haben die verlogenen Aufwiegler des Volkes nicht gesagt — gewettet . . .« (Grmeli so zopet zoper »nezaslišano stiskanje slovenskega naroda« v Avstriji — kako pa se kaže to stiskanje, lažnjivi hujskači niso povedali!) Človek ne vé, ali bi se bolj čudil nevednosti ali nesramni predrznosti teh mazačev, ki naše prve voditelje imenujejo »verlogene Aufwiegler — lažnjive hujskače«. Na str. 8. je članek: »Und der Sieg muß Gottes bleiben.« Tam imenuje dopisnik Bulgare, Srbe in Črnogorce naravnost roparje, ki so brez vsakega najmanjšega vzroka napadli Turke, »die sich die Achtung der Welt erworben haben — ki so si pridobili spoštovanje vsega sveta«. Tako ne piše noben židovski list! Torej ti dunajski »kristjani« niso slišali še ničesar o vnebovpijočih grozovitostih Turkov! Ničesar niso brali, kaj so papeži pisali o Turkih, kako je veliki papež Pij II. (Eneas Silvius) jokal, ker ni mogel združiti krščanskih vladarjev — bili so pač tako krščanski, kakor ti nemški gospodje pri »Sonntagslocke« — zoper Turke. In ko je v Ankoni umiral, je žele le eno, da bi Turke kmalu vrgli iz Evrope! Turki se od tedaj niso nič izpremenili, pač pa so se izpremenili mnogi nemški »katoličani«. Slovenski duhovniki pa vedo, da za tak list v njihovih hišah ni prostora!

Obstrelil se je v soboto, 2. t. m. celovski spediter Adam Künstl. Zadel se je pa pre-slabo in menda ni v nevarnosti.

Promet na praznik Vseh svetnikov. Na praznik Vseh svetnikov je bil promet med Celovcem in pokopališčem v Trdnjivasi naravnost velikanski. Samo z električno železnico se je peljalo na pokopališče 14.000 oseb, z železnico pa 820.

Gospodarsko - nadaljevalni pouk za šoli odraslo mladino na ljudski šoli v Žvabeku je posečalo v minulem šolskem letu (zimski čas) prav čedno število učencev. Pouk so posečali: Kupčev Šimen, Randevova fanta, Zehnerjeva fanta, Krištanov Hubert, Vodovnikov, Kajžnikov, Orošev Šimen, Petrejev Bartl. Povprečna starost učencev je bila 18 do 19 let. Razmeroma največ učencev je bilo iz Spodnje vasi, najmanj iz Brega. Iz Gornje vasi ni bil nobeden. Ker so se fantje zelo zanimali za pouk (celo luč za večerni pouk so oskrbovali), je umevno, da so bili uspehi vseskozi prav povoljni ter so seveda s tem osramočeni tisti, ki si iščejo zabave v gostilnah ter zabavljajo čez ta prepotrebni pouk. V začetku je bilo število obiskovalcev večje, a ker smo le s številkami plesali, je opešala marsikatera trudna glava. Nekteri so bili preponosni ali napačno sramežljivi, da bi še enkrat hodili v šolo ter so raje doma za toplo pečjo sedeli. A še tretji vzrok vidim in ta je da marsikateri ne razume te »novosti« ali pa noče razumeti, da bi se tudi slovenski kmet malo bolj pobrigal za izobrazbo. V tem oziru bi pokazal na naše sosedo Nemce na Gornjem Koroškem, ki naravnost zahtevajo tak pouk. Sicer pa samo pravim: Kdor ne bo šel s časom, bo trpel, in fanti, ki ste še za uk, vas celo življenje ne bo redil oče. Življenje bo pač postajalo

vedno hujše, in le tisti bo hodil po boljši poti, ki se je sedaj tudi več učil. Pouk se je vršil v slovenskem ter deloma tudi v nemškem jeziku. Spisi (dopisi) so bili slovenski in nemški. Šolo so podpirali deželni odbor s knjigami, gotova tovarna, a tudi učitelj je moral seči po marsikateri kronici. Domači krajni šolski svet je dal na razpolago šolsko sobo. Nadalje je obljubil isti ter hranilnica na Suhi po nekem odborniku podporo za minulo šolsko leto. Torej podpore je bilo prav malo. Upamo, da bo v prihodnje boljše.

Slovensko krščansko socialno delavsko društvo v Celovcu priredi v nedeljo dne 17. novembra v veliki dvorani hotela Trabesinger igro »Miklova Zala«. Začetek točno ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Za ranjene junake Bulgare, Črnogorce in Srbe na Balkanu je darovala Kolinska tovarna kavnih primesi vsoto 500 K, h kateri je prispevala tovarna v Ljubljani 200 K, centrala v Pragi ter tovarni v Kolinu in Prostějovu pa po 100 K. Za svoj dar zasluži Kolinska tovarna odkrito priznanje. Njene izvrstne izdelke našim bralcem toplo priporočamo.

Nov napad na Cuvaja. Hrvatski kraljevi komisar si je svest svojih krivic, zato je postal boječ in se zapira. Pred nekaj dnevi je ustrelil proti njemu, ko se je prikazal k oknu v banovi palači, pravnik v tretjem letu Stjepan Planinšek. Ves dan je mladenič čakal na Cuvaja, pa ga ni bilo iz palače. Dijak Cuvaja ni zadel, nakar je ustrelil samega sebe v glavo in kmalu izdihnil. Cuvaj, ki poroča celemu svetu, da je na Hrvatskem vse mirno in zadovoljno, bi bil ta napad rad prikrikl, kar se mu pa ni posrečilo. Policija išče »zarotnikov«, pa jih ne more izslediti.

Odškodnina za zaklane svinje. Kot odškodnino za svinje, ki jih zakoljejo na uradno odredbo ali ki poginejo vsled uradno zaukazanega cepljenja, je določila deželna vlada koroška za mesec november za kilogram mesa mrtvih svinj po povprečni tržni ceni v Celovcu v mesecu oktobru z 1 K 54 vin.

Utopljenec, ki so ga našli 14. septembra na levem bregu Drave pri Otrovci, je, kakor so dognali 1. t. m., brusač Dominik Morokutti iz Beljaka, star 28 let, ki je zapustil pismo, v katerem naznanja, da hoče skočiti v Dravo.

Poizkušen samoumor. Dne 4. t. m. popoldne se je 27 let stari lekarnarski sluga Peter Zablachan iz neznanega vzroka poizkusil zastrupiti s sublimatovo raztoplino.

Sveče v Rožu. (S p i š t o l o) se je ustrelil iz neprevidnosti v prsa nadučiteljev sin Josip Fajnik. Rana ni smrtnonevarna. Prepeljali so ga v bolnišnico.

V Lipaljevici v Kanalski dolini gostuje v farovžu neki dekan Formas, kateri si je stavil nalogo, pomagati to vas ponemčiti. Rodom Poljak je mož strasten nemški nacionallec, kar je pokazal pri občinskih volitvah. Volil je zoper mišljenje domačinov, kateri so še katoličani in Slovenci, z nekim pooblastilom za nemške nacionalce. To je večkratna pregreha: 1. Ako mož kot pensionist nima volilne pravice, naj je pri miru in naj se ne praska tam, kjer ga ne srbi; 2. da bi imel vsaj toliko takta, da bi kot duhovnik ne delal zoper mišljenje vernih domačinov in 3. da bi pomislil, da ima v Lipaljevici v bogaimo stanovanje ter je odvisen od volje ali nevolje domačinov. Skušal je vpe-ljati nemško petje v vaški slovenski cerkvi, govori zaničljivo o bindišarjih ter agitira kjerkoli le mogoče za nemštvo. Tukaj se mu kar naravnost pove, da s takim vede-

Čuječnost

je obvarovala že marsikatero nesrečo. Človek se mora tudi čuvati, da si ohrani zdravje. Ne sme se n. pr. čakati, da mala bolečina v rokah in nogah postane skrninasta bolezen, ker se nahajajo vendar dobri, preizkušeni izdelki, ki so se že na tisočkrat obnesli in morejo marsikatero zlo že v postanku udušiti. Tozadevno izpoved, ki je prava, nahajamo v pismu, ki jo je naslovila Nj. eksclenca baronica Helena Freytagh-Lorin-

ghoven, roj. baronica Buxhoeveden, Gorica, Corso Verdi 36, na lekarnarja E. V. Fellerja. Glasi se: »V posebno zadostilo mi je, da Vam pošljem danes priloženo, ravnokar prejeta karto znane pisateljice Payle Marije pl. Egger Schmitzhausen. Iz nje razvidite, da je postalo domače zdravilo Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid« za eno novo glasnico bogatejše. Dama je bila pred nedavnim pri meni in ker je tožila o strašnih, nevralgicnih bolečinah, sem ji dala eno stekleničko. Za malo dni po prvem poizkusu dojde ta živahna zahvala za očitno sijajni rezultat. Teško čakam na poročilo o učinku fluida pri kneginji Carolath, kar Vam bom

takoj poročala.« Slišali smo že večkrat praviti, da kratka uporaba tega izdelka navadno zadostuje, da nekatere bolečine takoj odstrani. Poizkusite tudi Vi, če imate nahod, ste hripavi, zaslužnjeni in težko dihate, trpite na glavobolu ali zobobolu, Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Ta izdelek bi moral biti vedno v hiši, da je mogoče zlo takoj ustrahovati. Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid« je bolje danes naročiti kakor jutri; za naročitev je natanko napisati: Lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg št. 67. (Hrvatsko). 12 malih ali 6 podvojnih ali 2 specialni steklenici stanejo franko 5 kron. — — — d.

njem tukaj ne bo nič opravil in da naj čimprej pobere šila in kopita ter se nastani tam, kamor spada.

Politična shoda. Poslanec Grafenauer poroča v nedeljo 10. t. m. po jutranji maši v Kazazah, pop. ob 3. uri pa v Vogrčah pri „Škofu“. Posestniki-volilci pridite vsi na shod, ker bo velevažen.

Zilska dolina. (Zanimivo.) V Čajni so napravili letos gozdno veselico, katera ima, kakor je tukaj vselej, svoje posledice. Kjer je kaj za pograbit, tam so vse roke zraven, in tudi tukaj se je godilo nekaj takega. Zaradi tega sta se sprla gosp. župan Šimen Michor in njegov namestnik g. Urh Hecher ter si očitala goljufijo in podobne ljubeznivosti in tako prišla pred sodnijo. Srečna občina, kjer dajejo prvomestniki take krasne vzglede ter vzgojujejo ljudstvo samo k sovraštvu in k neznačajnosti. Prej sta se tožila neki Hutter in Stockreiter, bivša načelnik in namestnik kr. šolskega sveta. To so tisti ljudje, kateri so preganjali prejšnjega nadučitelja, da je bil prestavljen. Kadar je treba komu škodovati, takrat združijo ti prijateljski vse moči, med seboj so pa kakor pes in mačka. In od takih ljudi se da višja oblast, t. j. c. kr. dež. šolski svet komandirati, pravzaprav za norca imeti. Žalostne razmere so res na Koroškem, ki prav nič niso boljše, nego na Ogrskem in Hrvatskem.

Medgorje. (Razno.) Na god Vseh svetnikov po sv. maši so pokopali pd. Šogovčevo mater Ano Kašutnik. Rajna je bila stara 71 let in že 13 let vdova. Že bolna je prišla iz št. Ruperta pri Celovcu na svoj dom in tu dokončala svoje življenje. Bila je vzgledna krščanska mati in je voljno prenašala svojo bolezen. N. p. v m. — Ajdo je deževje tako zmohilo, da po nekaterih hišah še semena niso dobili. A to nič ne dé: plesali so že dvakrat pri nas, prvič na Marijinega imena praznik menda zavoljo kongresa na Dunaju za »Bezirksfeuerwehrtag« in drugič v nedeljo pred Vsemi svetmi. Ponoči je sicer luna sijala in je menda zvo lušno blo, a zjutraj so morali plesalci zavoljo slane pihati in greti svoje roke. In vendar še pravijo: hudo je za denar... Zakaj vse vendar imajo ljudje še dosit denarja? ... — Pri gmajni je vse pri starem; stari župan županuje, a novi občinski tajnik (iz Grabštajna) dopisuje, in mi zastoj čakamo novih volitev. Odloke imamo že davno v rokah, a tudi župan vé, da nam županoval več ne bo, če ravno on sebe drži in druge (oblasti) nad vodo. Je pač preklicana dvojna mera na Koroškem! Se pač vidi, da še poslanci nimajo časa za nas.

Št. Tomaž pri Celovcu. Ker prihajajo pisma po naši slavni c. kr. pošti Škofji dvor jako počasi, tako da potrebuje eno pismo iz Celovca do nas mnogokrat celih osem dni, bi gosp. dež. poslancu Wieserju svetovali, da bi kot c. kr. poštar boljše storil, če bi obrnil svojo pozornost na poštni urad v Škofjem dvoru, kakor pa da stavi v deželni zboru predlog, da dobi poštno osobje občinsko volilno pravico. Časnike dobivamo navadno šele potem, ko je v Celovcu izšla že druga številka, in še tedaj večkrat le v kaki gostilni, vse razrezano, umazano in raztrgano. Poštni pečat je pa tako slabo utisnjen, da številke dneva, kedaj je prišlo pismo v Škofji dvor, ni mogoče spoznati. Kdaj bi potem šele dobivali pisma in časnike, ko bi imelo poštno osobje opravke tudi v političnih zadevah, kakor je gosp. poslanec Wieser predlagal v deželni zboru?

Korte. (Slomšk. Straža.) Ne smeli bi se šteti zavedne Slovence, ako bi se letos ne spominjali Slomškovega jubileja. Naredili smo 29. kimovca in 27. vinotoka v čast velikemu dobrotniku Slovencev shod. Govorila sta stari Pristovnik z mogočnim glasom in en fant kaj razločno; eno dekle in sedem otrok je deklamovalo lepe Slomškove pesmi, cerkveni pevci pa so radevolje prepevali »Predica«, »Veselja dom« in dr. Delile so se tudi podobe škofa Slomška z berilom, ki jih prodaja »Straža«. V adventu priredimo še shod. — Naša podružnica »Slov. Straže« je poslala centrali v treh letih letnine in darov od Korčanov samih 290 K. Kupila je od »Straže« 270 razglednic, 100 Slomškovih podob, 900 narodnih kolkov, 1000 pisemskih papirjev in toliko ovitkov ter 20 srečk. Vsega denarja skupaj smo po-

slali 372 K 20 vin. V vseh hišah še niso vsi člani, ampak le v par hišah še ne. Članov, plačujočih po eno krono na leto, je zdaj 41, tedaj nad polovico od števila duš. Znamenje dobre narodne vzgoje bi seveda bilo, če bi vsak Slovenec, tudi otrok eno krono na leto prištedil ali izprosil za »Stražo«, našo narodno centralno blagajno.

Sveče v Rožu. (Obč. ni zbor »Kočne«) ki je moral 27. oktobra izostati, vršil se bo dne 10. novembra ob istem času. Igrali bodo mladeniči veseloigro »Doktor Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Hodiše. (Razžaljenje časti.) Bivši pismonoša v Hodišah Peter Trauntschnig je bil pri končni obravnavi dne 22. m. m. vsled tožbe c. kr. poštnega odpravitelja Franca Brinskelle obsojen zaradi razžaljenja časti v 14 dnevni zapor in pokritje tožbenih stroškov, ker je pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Gradcu obdolžil tožitelja, da je odpiral protipostavno nanj in na druge naslovljena pisma.

Ovčja vas. Ni še dolgo od tega, kar smo slovesno blagoslovili prekrasni kip lurske Matere božje kot velikodušni dar gosp. Rudolfa in Katarine Ehrlich. — Sedaj smo dobili nova, v krasnih barvah izdelana cerkvena okna v presbiteriju z umetnima podobama sv. Janeza Krstnika in sv. Magdalene, katera sta poklonila svoji rojstni fari velespoštovana gg. Janez in Magdalena Ehrlich iz Zabnic. S tem sta si ta velika dobrotnika ovčjevaške cerkve postavila v svoji rojstni župniji nevenljiv spomin. Trete okno s podobo sv. Jožefa pa je dar g. Jožefa Mikoš. Imenovanim dobrotnikom najpriskrnejša zahvala!

Gorje. (Znaki nemškutarske kulture.) Kakor že večkrat poprej, je tukajšnjemu mirnemu slovenskemu trgovcu Lariču neki nemškutarski zlikovec ponoči dne 3. t. m. pred durmi vsadil čudno dišečo »cvetko«. Res obžalovanja vredni so nemškutarski »fortšritlerji«, če nimajo drugega orožja, da bi se mogli znesti nad zavednim Slovincem, kakor le svoje lastno b...

Gorje. (Ali je to pravilno?) Dne 4. t. m. se je začel na tukajšnji ljudski šoli po minulih počitnicah šolski poduk, toda brez daritve sv. maše, kakor je to postavno predpisano. Na sosednjih šolah so se udeležili otroci s svojimi učitelji daritve sv. maše, ki se je vršila na čast sv. Duhu. Naša mladina pa ne potrebuje sv. Duha, pač pa menda nekega drugega duha, ki se jim ga hoče viliti v srce. Kaj pa pravijo k temu poklicane šolske oblasti?

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo
Steckenpferd-lilijnomlečnato milo od tvrdke Berg-
mann & Co. v Dečinu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

Politične vesti.

Dr. Šusteršič o vojni na Balkanu.

V delegacijah je poslanec dr. Šusteršič dne 6. t. m. govoril v Budimpešti o vojnem položaju na Balkanu. Slavil je zmage balkanskih držav, ki nimajo v zgodovini primere in vsled katerih je ustvarjen na Balkanu nov položaj; na mesto Turčije je nastopila balkanska zveza. Stališču grofa Berchtolda, da se je treba prilagoditi danim dejstvom, bodo vsi pritrčili. Iz tega je treba izvajati posledice. Evropska Turčija mora popolnoma likvidirati (je mora biti konec). Najmanjši ostanek turške posesti v Evropi bi bil bacil za vnemirjanje. Ne samo, da moramo postopati v soglasju z zavezniki, ampak iskati in najti je treba jasen in lojalni sporazum z Rusijo. Zatvoriti Dardanele bi za monarhijo ne bilo koristno. Tudi Srbiji ne smemo braniti dohoda k Adrijanskemu morju. Največja korist za nas je, če se sedaj kolikor mogoče malo mešamo v balkanske razmere. Govornik kritizira dualizem, ki je zapeljal vlade h krivi politiki nasproti Jugoslovanom. Poraz Turčije pomeni konec dualizma. Nadaljevanje dosežanj politike nasproti Jugoslovanom je torej nemogoče, ko se ob avstrijski meji vzdiga velika jugoslovanska država, ko tam gospodujeta prostost in pravica, določevati

samim sebi bodočnost. Jugoslovani v monarhiji, ki so za moč in slavo monarhije prelili potoke krvi, imajo ravno iste vojaške vrline, kakor njihovi rodni bratje v balkanskih državah. Toda svoje prostosti si do sedaj niso mogli izvojevati. Tak položaj je nevzdržljiv.

Govor dr. Korošca o sedanjem položaju.

Budimpešta, 7. nov. V današnji seji zunanega odseka avstrijske delegacije je dr. Korošec najprej zavračal napade dr. Ellenboga na prestolonaslednika in z zadovoljstvom konstatiral, da se prestolonaslednik, čuteč veliko odgovornost svojega mesta, briga za interese monarhije. Sodelovanje diplomatskih in vojaških krogov je le pozdravljati.

Kar se tiče Jugoslovanov so bili monarhiji in dinastiji vedno zvesto udani in sicer celo v takih razmerah, v katerih bi se bila udanost vsakega drugega naroda omajala. (Pritrjevanje.) Mi hočemo ostati i nadalje monarhiji zvesti. Toda monarhija mora Jugoslovanom to stališče olajšati s tem, da jim ustvari kulturni in politični centrum. Ako pa se to ne zgodi, se utegne proti naši volji zgoditi, da se bodo oči mnogih obračale proti centru izven naše države. Jugoslovanska iredenta bi bila tembolj nevarna, ker se je trenje med jugoslovanskim in italijanskim elementom razun nekaterih bojnih točk v nekem oziru zmanjšalo in bi našle take težnje pri Italiji podpore.

Politika, ki gleda na to, da monarhijo obvaruje edinole največje škode, je slaba. Ako hoče Avstrija nanovo oživeti, mora gledati na svojo interesno sfero na jugu, a tej nalogi bo le kos, ako svoje Jugoslovane v njihovem narodnem stremljenju podpira.

Društveno gibanje.

Sodalitas ss. C. J. vabi vso duhovščino na skupni sestanek dne 19. novembra ob dveh popoldne v hotelu Trabesinger.

Ženski shod v Podljubelju se vrši v nedeljo, dne 10. novembra, ob pol 4. uri popoldne v »Delavskem domu«. — Na sporedu so trije govori. Govorijo: g. dr. Schaubach, g. Aleš Fritz, č. g. Ivan Starc.

Naznanilo. Naznanjamo, da se je »Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško« preselila iz Pavličeve ulice št. 7 v prostore hotela Trabesinger, Velikovaška cesta št. 5, kamor prosimo, da naj se vsa dopisovanja naslavljajo.

Podružnica »Slovenske Straže« za Marjono na Zili in okolico priredi letni občni zbor v gostilni »Pri Križu« na Dravi zaradi nenadnih ovir šele 17. novembra, ne 10. novembra, ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi vse okoličane odbor.

Prevalje. Slov. kat. delavsko društvo priredi v nedeljo, dne 17. novembra, svoj mesečni shod. Na dnevnem redu bo zanimiv govor o balkanski vojni in dve šaljivi igri: »Krcmar pri zvitem rogu« in »Kmet in fotograf«. Vstopnina 20 vinarjev. Pobirala se bode tudi članarina. — Odbor.

Kako se imenuje?

najboljša kavina primes?

„Pravi: Franck:“

s kavinim mlinčkom

kot

tovarniško znamko.

Poskušnja dokaže istinitost rečenega, pokaže vse njega vrline v vonju, moči in barvi, izdatnosti, slastnosti in cenosti.

Cerkvene vesti.

Przentiran je na župnijo št. Jožef na Trati č. g. Ferdo Hueter, župnik na Zammelsbergu.

Prestavljeni so č. g. kaplani: I. Braun z Volšperga v Lind nad Sachsenburgom; dr. Ivan Dillinger s Št. Lenarta v Labudu v Volšperg; Andrej Dollinger iz Št. Petra v Katschtalu v Št. Lenart.

Imenovan je kot zastopnik katoliške Cerkve za okrajni šolski svet v Št. Vidu ob Glini č. g. Ludovik Pirker, dekan in mestni župnik v Štrassburgu.

Imate bolečine? Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajoči, lekajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanaštorica za poskušn o 5 kron franko. — Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Poses'vo po vredni ceni naprodaj, z novo zidano hišo, 16 oralov sveta, vse pri hiši, 6 oralov travnikov, 6 gozda v najlepši rasti, ki v 10—12 letih poplača vso kupnino; peč in ločnica za opekarno. Več pove posestnik v D. bajnici št. 4, pošta Hodiše.

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Loterijske številke.

Brno, 30. oktobra: 9 81 23 55 51
Trst, 31. oktobra: 75 36 40 14 79
Linc, 2. novembra: 43 33 90 16 71

Tržne cene v Celovcu

31. oktobra 1912 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litr. (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	21	75	23	43	12	88
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	21	6	23	—	7	51
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	32	16	20	—
Turščica	21	—	22	—	12	40
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	—	7	—	3	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	7	50	—	—
„ kisló	4	80	6	—	—	—
Slama	3	30	4	50	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	6	—	10	—	—	—
Repa, ena vreča	2	40	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	80	3	60	—	—
Sur. maslo (putar), 1 „	2	40	3	60	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30	—	—
„ „ sur. 1 „	2	—	2	20	—	—
Svinjska mast 1 „	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	16	—	26	—	—
Piščeta, 1 par	2	80	3	60	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	70	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	2	90	—	—

Živina	Počrez	100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
		od	do	od	do		
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	420	—	—	—	2	2	
Junci	330	—	—	—	2	1	
Krave	310	580	72	—	44	26	
Telice	300	—	—	—	3	1	
Svinje, pitane	—	—	—	142	148	41	
Praseta, plemena	10	48	—	—	350	280	
Ovce	—	—	—	—	—	—	

Volneno

blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 303. Vzorec in etikete šez 1000 stvari s slik pošti. prosto

OZNANILO.

Tvrška Bratje Tavčar & Co. je postavila v Celovcu kraj tovarnega kolodvora **parno žago**. Imenovana tvrdka to je plohe v vsaki količini, tudi na kupuje les, vozove, (plohi se sprejemajo od 12 cm debeline naprej), smrekove, borove, mecesnove kakor tudi vsake vrste gozde. — Kdor želi natančnejših pojasnil, naj vpraša na žagi.

Bratje Tavčar & Co., Celovec.

Srečke v korist Slovenski Straži.
 Niti turška vojska ne more vzeti
400.000 frankov
 ki jih bo dobil tisti, ki bo dne 1. decembra 1912 pri žrebanju turških srečk zadel glavni dobiček!
 Mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev.
Izredno ugodna ponudba!
 Skupina 4 srečk brez turške srečke z glavnimi dobitki več 100.000 kron in 11 žrebanji vsako leto proti 46 mesečnim obrokom po samo 5 K 50 vin — Pojavnila daje in naročila sprejema za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg št. 19.

Zdravniško in klinično potrjeni uspehi
 dokazujejo, da je pri mučnem krčevitem kašlju otrok in odraslih
THYMELOM SCILLAE
 dragocen in gotovo učinkujoč izdelek.
 Besedna znamka zavarovana.
 Lajša krčeviti kašelj, zmanjšuje njegovo ponavljanje, pospešuje njegovo razslizanje in pomirjuje kašelj ter odstranjuje težko dihanje.
 1 steklenica 2-20 K. Po pošti proti predplačilu 2-90 K pošilja franko 1 steklenico, 7— K 3 steklenice, 20— K 10 steklenic. Ne dajte si usiljevati nadomestnih sredstev.
 Povprašajte pri svojem zdravniku.
 Izdelovanje in glavna zaloga v
B. FRAGNER-jevi lekarni,
 c. kr. dvornega dobavitelja,
PRAGA-III., št. 203.
 Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko.
 Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!
 Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?
 Potem pišite „Slov. Straži“ v Ljubljani po knjižico g. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

Pri reumatizmu in neuralgiji
 lajša in pomiruje bolečine, pri skrnini izsesava otekline na členih in jih nareja zopet gibčne; pri ozeblinah odstranjuje v kratkem času neprijetno boleče srbenje; za vdrgnjenje, masažo, obkladke in kopanje pravnii
CONTRHEUMAN
 Besedna znamka za (mentholosaliciziran kostanjev izvleček),
 z vdrgnjenjem, masažo ali obkladki. — 1 škatlica 1 krono.
 Proti predplačilu K 1-50 se pošlje 1 škatlica
 Proti predplačilu K 5-— se pošlje 5 škatlic
 Proti predplačilu K 9-— se pošlje 10 škatlic } franko.
 Izdelovanje in glavna zaloga v
B. FRAGNER-jevi lekarni
 c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.
 Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.
 Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

V zalozji tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšla knjiga:
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček.
 Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vl. sv., in Št. P. dboj, c. kr. prof.
 Gena v prt vezani knjigi je K 2-40, po pošti K 2-50. Dobi se v vseh knjigarnah.

Thomasova moka „Zvezdna znamka“
 poceni fosforovo gnojilo, ki se je že desetletja sem obneslo na travnikih, pašnikih, deteljnih in klajnih poljih.
Thomasova moka „Zvezdna znamka“ zviša pridelke in zboljšuje njih kakovost.
Thomasova moka „Zvezdna znamka“, potrošena v jeseni ali pozimi na cele brazde, zelo dobro vpliva na vigredne setve.
Thomasova moka „Zvezdna znamka“ se pošilja le v plombiranih vrečah z označbo vsebine in varstveno znamko ter se dobiva po vseh na naših lepakih označenih prodajalnah.
Tovarne Thomasovih fosfatov D. z o. z. BEROLIN W.
 Svarimo pred manjvrednimi izdelki!

Titania brzoparilniki za živinsko krmo
 z odklopljivim obodom, čisto iz kovanega železa in jeklene pločevine so zajamčeno neporušni. Najmanjša uporaba kuriva, najhitrejša napravlanje pare, najkrajše parenje, slaba krma zopet porabna
Titania centrifuge, v sestavi, trpežnosti in natančnosti v posnemanju neprekošene.
 Stroji za sejanje, za obračanje sena, senene grablje itd. najboljše kakovosti.
Titania tovarna, Wels št. 196, Zg. Avstrijsko.
Zastops'va povsod!! — Pošljamo na poizkušnjo. Plačevanje na oborožje rado dovoljmo. Prospekti, str. črta a zastonj. Zastopnik se iščejo povsod.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

'Slovenska Straža' v Ljubljani

želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri »Ljudskem zavarovanju«. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. Ponudbe pod »Ljudsko zavarovanje« na Slov. Stražo v Ljubljani.

Razglas.

A 355/11
69

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Pliberku kot razpravne oblasti po Mariji Jesch, bivši posestnici onkraj Meže, se na prošnjo dednih udeležnikov dovoli prostovoljna sodnijska dražba Obrjetanove kmetije vl. št. 9 k. ob. onstran Meže brez posetve in fund. instruktusa z izklicno ceno 15.218 K 8 v in se v to določa rok na

16. nov. 1912 ob 9. uri dop.

pri tem sodišču, soba št. 13. Ponudbe pod zgornjo izklicno ceno, ki je obenem cenjena vrednost posestva, se ne sprejemajo. Vsak dražbitelj mora položiti 10% izklicne cene, torej 1522 K v gotovini, vrednostnih papirjih ali hranilnih knjižicah.

Najvišji ponudek je položiti pri sodišču, in sicer 10% najdalje v 8 dneh po podelitvi domika, polovico ostanka do 1. decembra 1912, drugo polovico do 1. januarja 1913 je te zneske obrestovati medtem s 4 1/2%.

Dražbeni pogoji se morejo vpogledati pri sodišču v uradnih urah.

C. kr. okrajno sodišče v Pliberku, oddelek I.
dne 20. oktobra 1912.

Appelmann, I. r.

Zakaj ravnate

s svojim želodcem tako neskrbno

kot da ne bi bil ravnotako važen, kakor drugi organi. In vendar, ako želodec ne prebavlja, zaspil delavna zmožnost celega telesa.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče, je **dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.**

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno depozitarno varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

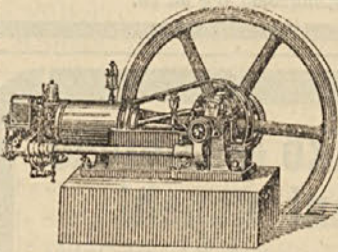
B. FRAGNER-ja, e. in kr. dvornega dobavitelja,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpošiljavti K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 dve veliki steklenici, za K 8- štiri velike steklenice, za K 22- 14 velikih steklenic poštnine prosto na vse postaje avstro-ogrške monarhije.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu „Pri angelu“, P. Hauser, V. Hauser, H. Gutt.

Vsak strokovnjak
Vam pove, da so
orig. Otmar-motor
stabilen ali nepremaklj. in
poljedelski stroji
iz tovarne

C. Prosch, Celovec,
imejtelja brata inženirja Prosch, najboljši in
najzanesljivejši v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

*Lastna tovarna
ur v Švici*

1887

Zahtevajte „JUBILEJNICENIK“ zastonj

1912

Fr. Čuden, Ljubljana

Zimske barhente!

Kdor rabi dobre in pristnobarvne zimske barhente, flanelo za srajce in drugo perilo, lanone in bombažaste kanafase, ocfire, platno, inlet, brisače, rjuhe, zimsko blago za dame in gospode, žepne robce in druge tkanine, naj se obrne zapupno na kršćansko tvrđko

Jaroslav Marek ročna tkalnica št. 39
v Bistrem pri Novem mestu ob Met. Češko.

Vzorec se pošiljajo zastonj in pošt. prosto.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanelo, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 kron, prve vrste za 20 kron, najfinije vrste za 25 kron franko po povzetju. — Od ostankov se vzorec ne pošiljajo. — Flanelne ali ocfirne srajce za gospode po K 1-80, 2-20, 2-60, 3- in 4- . — Odjemalcem najmanj 6 sra' o pošljem poštine prosto. — Pri naročilu zadostuje zaznamba obsega vratu. — Dopišuje se slovensko.

Življensko vprašanje za vsakega

je zdrav želodec. Zato je dolžnost človeka, da si ga ohrani ali tam, kjer se že nahaja kaka nerednost, isto odpravi.

Po nešteti zahvalnih pismih so se izborni izkazali kot najzanesljivejše domače zdravilo za slab želodec pri otrocih in odraslih, za povzdigo teka in odstranitev slabe prebave, zaprtja, kolcanja, brezokusnosti, slabosti, slabega spanja itd. vsled motenja prebavljanja več kot trideset let sem

BRADY-jeve želodčne kapljice

prej imenovane Marijacejske kapljice.

Varujte se slično glasečih se ponaredb in popač in pazite na poleg se nahajajočo varstveno znamko Matere božje z Detetom na desni roki in podpis:

C. Brady

Dobivajo se v lekarnah v steklenicah po 90 v in K 1-60. Pošilja se od lekarnarja: **C. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt 2/385** (6 steklenic za K 5-40, 3 podvojne steklenice za K 4-80 poštnine prosto).

Edino slovensko narodno podjetje

Hotel Trabesinger

— v Celovcu, Velikovaška cesta št. 5. —

Podpisani voditeljci hotela **Trabesinger** se vljudo priporočata vsem velecenjenim slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta. V hotelu **Trabesinger** dobite vsak dan, posebno pa v sredah, prijetno slovensko družbo. — V poletnem času pričakuje na kolo-dvoru gostov domači omnibus. Slovenski romarji in romarice, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni »Hotel **Trabesinger**« v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Lojzika in Pepca Leon.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge
do dne vziđja.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletju, Tr tu, Sarajeva, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradežu. **Turške srečke.** Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8- za komad. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10- za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.